

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný projednal na neveřejném jednání konaném dne 5. 10. 2017 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Radovana Havelce a členů JUDr. Lubomíra Ptáčka, JUDr. Renáty Golkové, JUDr. Olgy Pouperové, JUDr. Petra Poledne a JUDr. Pavla Klaila návrh **předsedy Krajského soudu v Ústí nad Labem** na zahájení kárného řízení ze dne 9. 5. 2017, sp. zn. Spr-p 1603/2016, proti **Mgr. R. B.**, předsedovi senátu Okresního soudu v Děčíně, zastoupeného obhájcem Mgr. Michalem Tandlerem, advokátem v Liberci, Gorkého 658/15, a rozhodl

t a k t o :

Podle § 14 písm. a) zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, **s e**

z a s t a v u j e

řízení o kárné odpovědnosti kárně obviněného

Mgr. R. B., předsedy senátu Okresního soudu v Děčíně,
nar. X, bytem X

pro skutky spočívající v tom, že

jako soudce v období nejméně od 1. 7. 2015 do 25. 4. 2016 v budově Okresního soudu v Děčíně, případně cestou vzdáleného přístupu, vstupoval do soudního počítačového systému ISAS, v němž následně neoprávněně, protože bez souvislosti s jím vyřizovanou agendou, vyhledával informace a pořizoval si kopie dokumentů ve věcech, v nichž u Okresního soudu v Děčíně, potažmo u jiných soudů v ČR, jsou vedena řízení s osobami, které jsou pro jmenovaného zájmové, a to v úmyslu získat informace a dokumenty užít pro své soukromé účely, případně je užít v neprospěch jiných osob, s nimiž má dlouhodobé osobní spory, tedy své manželky a JUDr. M. H., a to konkrétně ve věcech vedených pod sp. zn. 26 C 80/2015 a 10 Nc 2312/2015 u Okresního soudu v Děčíně, a to konkrétně::

1) ve složce ISAS u věci vedené u Okresního soudu v Děčíně pod sp. zn. 26 C 80/2015, týkající se řízení o určení vlastnického práva na základě odstoupení od darovací smlouvy pro nevděk mezi účastníky JUDr. M. H., (tchýní kárně stíhaného soudce), Z. H.(tchánem stíhaného soudce) a Mgr. H. M. (švagrovou kárně obviněného soudce), kdy kárně stíhaný nahlédl do dokumentů, respektive si dokumenty vytiskl,

2) ve složce ISAS u věci vedené u Okresního soudu v Děčíně pod sp. zn. 10 Nc 2312/2015, týkající se úpravy styku nezletilých F. B., E. B. a E. B., kárně stíhaný nahlédl do dokumentů, respektive si vytiskl dokumenty,

neboť návrh na zahájení kárného řízení byl podán opožděně.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyššímu správnímu soudu, jako soudu kárnému, byl dne 23. 5. 2017 doručen návrh předsedy Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále též „kárný navrhovatel“), na zahájení kárného řízení s Mgr. R. B., předsedou senátu Okresního soudu v Děčíně (dále též „kárně obviněný“), a to pro spáchání skutků blíže popsanych ve výroku tohoto rozhodnutí.

[2] Kárný senát se zabýval nejprve tím, zda byl návrh na zahájení kárného řízení podán v rámci subjektivní lhůty šesti měsíců ode dne, kdy se kárný navrhovatel dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu, ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů (dále jen „zákon č. 7/2002 Sb.“).

[3] Z obsahu kárného návrhu se podává, že se kárný navrhovatel vytykanými skutky zabýval na základě podnětu Policie ČR – Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV, expozitury v Ústí nad Labem. Na základě jeho žádosti byla dne 22. 11. 2016 a ve dnech následujících provedena u Okresního soudu v Děčíně kontrola přístupu kárně obviněného do programové aplikace ISAS tohoto soudu, ve které je vedena evidence občanskoprávního soudního rejstříku a spisových dokumentů. Prvotní výsledky této kontroly byly kárnému navrhovateli sděleny dne 29. 11. 2016.

[4] Na základě výzev kárného senátu kárný navrhovatel svá tvrzení doplnil podáními ze dne 31. 7. 2017 a 8. 8. 2017, kde uvedl, že obecný poznatek o tom, že ze strany kárně obviněného může docházet ke zneužití přístupu do informačního systému Okresního soudu v Děčíně, obdržel od Policie ČR dne 8. 11. 2016. Dne 16. 11. 2016 proto kárný navrhovatel požádal předsedkyni Okresního soudu v Děčíně o provedení šetření přístupu kárně obviněného do aplikace ISAS u tohoto soudu. Dne 28. 11. 2016 obdržel kárný navrhovatel žádost předsedkyně Okresního soudu v Děčíně o prodloužení lhůty pro podání odpovědi, a to s ohledem na časovou náročnost prováděného šetření. Odpověď předsedkyně Okresního soudu v Děčíně, spolu s doklady o přístupech kárně obviněného do aplikace ISAS, byla Krajskému soudu v Ústí nad Labem doručena v období po 29. 11. 2016, neboť v uvedený den byly odeslány předsedkyni Okresního soudu v Děčíně. Konkrétní doklad o převzetí dokumentů krajským soudem se nepodařilo dohledat, neboť byly doručeny obyčejnou obálkou svozem a jediný údaj o doručení tedy vyplývá z obálky, která se zřejmě nedochovala. Vzhledem k tomu, že předsedkyně okresního soudu žádala o prodloužení lhůty k podání odpovědi ještě dopisem došlým krajskému soudu dne 28. 11. 2016, nemohl mít kárný navrhovatel tyto informace před uvedeným datem. Kárný navrhovatel si následně (8. 12. 2016) vyžádal k zapůjčení spisy, do kterých kárně obviněný nahlížel, aby se ujistil, zda došlo ke zneužití informačního systému pro jeho osobní potřebu, tedy zda má ke spisům, do kterých nahlížel, jiný, než čistě pracovní vztah. Odpověď předsedkyně Okresního soudu v Děčíně ze dne 12. 12. 2016 byla Krajskému soudu v Ústí nad Labem doručena dne 14. 12. 2016, spolu s jedním z požadovaných spisů sp. zn. 26 C 80/2015.

pokračování

[5] S ohledem na uvedené skutečnosti má tedy kárný navrhovatel za to, že dostatečné indicie o jednání kárně obviněného, které je mu kárným návrhem kladeno za vinu, získal nejdříve dne 29. 11. 2016; předchozí informace byly pouze obecného charakteru, bez konkrétních skutkových zjištění a neumožňovala tak učinit závěr o tom, zda ke kárnému jednání kárně obviněného skutečně došlo.

[6] Z kopií listin předložených kárným navrhovatelem bylo zjištěno, že:

- Policie ČR – Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV, expozitura Ústí nad Labem přípisem ze dne 4. 11. 2016, č. j. NCOZ-2098-7/ČJ-2016-418401-E, adresovaným kárnému navrhovateli, sdělila, že „[o]perativní cestou byl získán poznatek k osobě soudce OS Děčín, JUDr. R. B., nar. X který měl nejméně ode dne 23. 4. 2015, případně ode dne 15. 6. 2015, zneužít informační systém soudu (pravděpodobně ISAS) pro osobní potřebu, kde měl lustrovat cizí rodné číslo a podání, která měla být podána k řízení proti němu v civilním sporu.“ Toto podání je opatřeno podacím razítkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 11. 2016.
- přípisem, datovaným dne 1. 11. 2016 (jde evidentně o mylný údaj), zn. Spr-p 1603/2016 se kárný navrhovatel obrátil na předsedkyni Okresního soudu v Děčíně s žádostí o spolupráci při prověření shora uvedeného podnětu policie. Požádal o sdělení, zda byly v období od 23. 4. 2015 do 30. 6. 2015 evidovány přístupy kárně obviněného do systému ISAS v jiných kauzách, než které mu byly dle rozvrhu práce přiděleny k vyřízení. Pokud by k takovému zjištění došlo, požádal kárný navrhovatel o specifikaci těchto přístupů a sdělení bližších podrobností.
- přípisem předsedkyně Okresního soudu v Děčíně ze dne 22. 11. 2016, sp. zn. Spr 2005/2016 bylo kárnému navrhovateli sděleno, že není možné zpětně zjistit, kdo a kdy nahlížel do výpisových rejstříků. Historie nahlížení je zjistitelná vždy pouze u konkrétního dokumentu a je proto nutné vědět, do jakého konkrétního dokumentu měl uživatel nahlížet, popřípadě uvést alespoň spisovou značku soudní věci či označení konkrétního účastníka řízení. Z tohoto důvodu předsedkyně okresního soudu požádala o prodloužení lhůty k zaslání požadovaných informací. Podle záznamu o ověření elektronického podání doručeného na elektronickou podatelnu Krajského soudu v Ústí nad Labem byl uvedený přípis dodán do datové schránky krajského soudu dne 28. 11. 2016.
- přípisem ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. Spr 2005/2016 předsedkyně Okresního soudu v Děčíně avizovala kárnému navrhovateli předložení dokumentů o přístupech kárně obviněného do elektronických dokumentů v soudních věcech týkajících jeho rodinných příslušníků, na nichž by mohl mít osobní zájem (věci vedené pod sp. zn. 26 C 80/2015 a 10 Nc 2312/2015). Datum doručení této písemnosti (respektive zaslaných příloh) Krajskému soudu v Ústí nad Labem, není možné zjistit.
- následně si kárný navrhovatel přípisem ze dne 8. 12. 2016, sp. zn. Spr-p 1603/2016 vyžádal od Okresního soudu v Děčíně, předložení spisů sp. zn. 26 C 80/2015 a 10 Nc 2312/2015; dle podacího razítka na průvodním dopisu byl spis sp. zn. 26 C 80/2015 Krajskému soudu předložen dne 14. 12. 2016 (druhý spis nebylo možno předložit).

[7] Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., platí, že návrh na zahájení kárného řízení musí být podán nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu, nejpozději však do tří let ode dne spáchání kárného provinění.

[8] Vzhledem k tomu, že návrh na zahájení kárného řízení byl předán poštovní přepravě dne 22. 5. 2017, byla by subjektivní (šestiměsíční) lhůta k jeho podání zachována, dozvěděl-li se kárný navrhovatel „o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu“ ne dříve jak 22. 11. 2016.

[9] Před vlastním vyhodnocením výše uvedených skutkových zjištění považuje kárný senát za vhodné nejprve stručně vyložit, jakým způsobem má být určen okamžik, „kdy se navrhovatel dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu.“

[10] Problematikou lhůt k podání kárného návrhu, včetně určení počátku jejich běhu, se Nejvyšší správní soud jako soud kárný v minulosti již opakovaně zabýval. Dle názoru kárného senátu lze nicméně přiměřeně vycházet i z rozhodovací praxe Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, vztahující se k oblasti správního trestání. Nelze totiž přehlédnout, že zákonodárce v oblasti správního trestání i kárného postihu sleduje stanovením subjektivní lhůty pro zahájení řízení stejný cíl, a to přimět příslušný orgán k aktivitě, tedy neoddalovat bezdůvodně zahájení příslušného řízení, jsou-li pro to splněny podmínky (srov. rozhodnutí kárného senátu tohoto soudu ze dne 6. 9. 2017, č. j. 13 Kss 5/2017 – 120). Vyslovil-li tedy Ústavní soud (viz například nálezy ze dne 17. 2. 2010, sp. zn. I. ÚS 1898/09 a ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 947/09), že smyslem subjektivní lhůty (zakotvené v předpisech upravujících správní trestání) je poskytnout příslušnému orgánu prostor pro prověření skutkových indicií věci a zvážení, zda jsou splněny podmínky pro zahájení řízení (příčemž právě efektivní využití této lhůty má zabránit tomu, aby docházelo k zahajování bezdůvodných a skutkově nepodložených řízení), lze jen stěží najít důvod, proč by tomu mělo být v řízení kárném jinak. Princip bezrozpornosti právního řádu vyžaduje, aby na srovnatelné právní instituty, byť upravené v rozdílných právních předpisech či dokonce odvětvích, bylo nahlíženo pokud možno stejně. Fakt, že kárné řízení není podle Ústavního soudu řízením o trestním obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (viz plenární nález ze dne 29. 9. 2010, zn. Pl. ÚS 33/09, publikovaný pod č. 332/2010 Sb.), ani rozdílnost v tom, že správní sankční řízení je zásadně (v rámci objektivní a subjektivní lhůty) zahajováno *ex officio*, zatímco kárné řízení na základě návrhu podaného zákonem definovaným kárným navrhovatelem, různý náhled na smysl a počítání subjektivních lhůt pro zahájení řízení dle názoru kárného senátu odůvodnit nemůže. Kárnému senátu tedy nic nebrání v tom, aby se při interpretaci ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., přiměřeně opřel též o judikaturu vztahující se k institutu subjektivní lhůty v oblasti správního trestání, neboť jde o institut stejně konstruovaný a sledující stejné cíle.

[11] Z kárné judikatury tohoto soudu (od níž není důvod se v této věci jakkoliv odchylovat) se podává, že okamžikem, kdy se navrhovatel dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu, je okamžik jeho vědomosti o skutkových okolnostech v takovém rozsahu, který umožní předběžné právní hodnocení (viz již zmiňované rozhodnutí sp. zn. 13 Kss 5/2017, či rozhodnutí ze dne 12. 9. 2012, č. j. 12 Ksz 6/2012 – 105). Toto pojetí zcela odpovídá přístupu Nejvyššího správního soudu k určení okamžiku, kdy počíná běžet subjektivní lhůta k zahájení sankčního správního řízení (srov. rozsudky ze dne 3. 6. 2004, sp. zn. 5 A 1/2011, či ze dne 8. 6. 2012, sp. zn. 8 As 65/2011). Okamžik, od něhož se odvíjí počátek běhu subjektivní lhůty, přitom není možné ztotožňovat s okamžikem, kdy se kárný navrhovatel dozvěděl o všech skutečnostech rozhodných pro podání kárného návrhu. Tento okamžik nastává již tehdy, kdy má kárný navrhovatel k dispozici indicie, z nichž lze na existenci kárného provinění zatím pouze jen usuzovat. Pokud by se na straně kárného navrhovatele vyžadovala jistota o existenci kárného provinění, vedlo by to v praxi často k tomu, že by návrh na zahájení kárného řízení nemohl být vůbec podán, neboť kárný navrhovatel nemá k dispozici dostatečné nástroje pro zjišťování skutkového stavu věci; to je až úkolem samotného

pokračování

kárného řízení, jehož smysl by se tím do značné míry vyprazdňoval. Vychází-li tedy kárný návrhovař (jako tomu je v nyní projednávané věci) z určitého oznámení či podnětu, postačí, že vykazují nezbytnou míru určitosti a věrohodnosti, která zabezpečuje, že řízení nebude zahájeno na základě informací zcela neověřených, zhora nejasných či zjevně nevěrohodných; není současně nutné, aby takové informace pocházely z konkrétního („privilegovaného“) zdroje (viz rozhodnutí kárných senátů tohoto soudu ze dne 18. 1. 2012, č. j. 15 Kse 3/2010 – 63 a ze dne 6. 9. 2017, č. j. 13 Kss 5/2017 – 120; srov. též přiměřeně aplikovatelnou judikaturu v oblasti správního trestání – již zmiňovaný náleží Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1898/09, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2013, č. j. 7 As 95/2011 – 108).

[12] Uvedené lze tedy ve stručnosti shrnout tak, že smyslem subjektivní lhůty pro podání kárného návrhu je vytvořit kárnému návrhovaři prostor pro prověření skutečností indikujících existenci kárného provinění; počátek běhu této lhůty je proto logicky vázán na okamžik, kdy se tyto indicie dostaly do sféry kárného návrhovaře a nikoliv až na okamžik, kdy kárný návrhovař nabyl dostatečnou jistotu o tom, že k určitému jednání, vykazujícím znaky kárného provinění, skutečně došlo.

[13] Touto optikou tedy kárný senát nahlížel na shora popsaný skutkový stav věci. Převážil přitom názor, že dnem, kdy se kárný návrhovař dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu, je 8. 11. 2016.

[14] Jak bylo již výše uvedeno, uvedeného dne obdržel kárný návrhovař od Policie ČR – Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV informaci o možném zneužití informačního systému soudu kárně obviněným. Z obsahu tohoto sdělení bylo přitom zřejmé (i) o kterého konkrétního soudce se jedná, (ii) v čem (rámcově) mělo jednání spočívat (zneužití informačního systému soudu – pravděpodobně ISAS – pro osobní potřebu, kde měl soudce lustrovat cizí rodné číslo a podání, která měla být podána v řízení proti němu v civilním sporu), (iii) v období, kdy k tomuto jednání mělo docházet (ode dne 23. 4. 2015, případně ode dne 15. 6. 2015) a (iv) kterých (typově) soudních věcí se takové jednání mělo týkat (civilních řízení, která jsou proti němu vedena). I s přihlédnutím k faktu, že zdroj, z něhož shora uvedená informace pocházela, rozhodně nebyl *a priori* nevěrohodný, měl kárný návrhovař již v době, kdy uvedené sdělení obdržel, dostatečnou vědomost o skutkových okolnostech věcí v takovém rozsahu, který umožnil její předběžné právní hodnocení. Z hlediska skutkového šlo o informaci natolik konkrétní, že umožnila kárnému návrhovaři provést cílené šetření konkrétních skutečností k jejímu ověření, což jasně dokládá i jeho další postup ve vztahu k vedení Okresního soudu v Děčíně. Skutečnost, že v uvedené době ještě nebylo zřejmé, kterých konkrétních soudních věcí (spisových značek) se mělo jednání kárně obviněného týkat, nebylo možno určit rozsah tohoto jednání (množství neoprávněných přístupů do systému ISAS a povahu informací, které měly být tímto způsobem získány) a nebyla známa ani motivace kárně obviněného, na uvedeném závěru nic nemění, neboť právě pro účely podrobnějšího prošetření prvotních informací, indikujících možnou existenci kárného provinění, slouží předmětná lhůta šesti měsíců. Dle názoru kárného senátu informace ze dne 8. 11. 2016 rovněž umožňovala kárnému návrhovaři provést předběžné právní zhodnocení možného jednání; je evidentní, že kárný návrhovař v něm spatřoval potenciální porušení soudcovských povinností, které by mohlo dosáhnout intenzity kárného provinění, neboť v opačném případě by žádné šetření neprováděl a podnět by bez dalšího odložil.

[15] Je rovněž zřejmé, že skutek rámcově popsaný v informaci ze dne 8. 11. 2016 odpovídá skutku, pro který byl posléze podán kárný návrh. Nejde tedy o situaci, kdy jsou až v rámci prováděného šetření zjištěny skutečnosti odůvodňující podání kárného návrhu, na jejichž existenci nebylo možno v době zahájení šetření usuzovat.

[16] Vzhledem k tomu, že subjektivní lhůta pro podání kárného návrhu v této věci by byla zachována pouze v případě, bylo-li by prokázáno, že se kárný navrhovatel o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu, dozvěděl dne 22. 11. 2016 či později, je zřejmé, že dozvěděl-li se o nich již dne 8. 11. 2016, subjektivní lhůta pro podání kárného návrhu nebyla dodržena.

[17] Podle ustanovení § 14 písm. a) zákona č. 7/2002 Sb., *senát bez ústního jednání řízení zastaví, byl-li návrh na zahájení řízení podán opožděně nebo byl-li vzat zpět.*

[18] Vzhledem k tomu, že kárný návrh byl pro nedodržení zákonem stanovené šestiměsíční subjektivní lhůty podán opožděně, kárnému senátu nezbylo, než řízení zastavit.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. října 2017

Mgr. Radovan Havelec
předseda kárného senátu